
Sesijas dokuments

A8-0220/2017

13.6.2017

ZIŅOJUMS

par ES stratēģijas veidošanu starptautisko kultūras attiecību jomā
(2016/2240(INI))

Ārlietu komiteja
Kultūras un izglītības komiteja

Referenti: *Elmar Brok, Silvia Costa*

(Komiteju kopīgās sanāksmes — Reglamenta 55. pants)

SATURA RĀDĪTĀJS

	Lpp.
EIROPAS PARLAMENTA REZOLŪCIJAS PRIEKŠLIKUMS	3
PASKAIDROJUMS	18
INFORMĀCIJA PAR PIENĒMŠANU ATBILDĪGAJĀ KOMITEJĀ	21
ATBILDĪGĀS KOMITEJAS GALĪGAIS BALSOJUMS PĒC SARAKSTA	22

EIROPAS PARLAMENTA REZOLŪCIJAS PRIEKŠLIKUMS

par ES stratēģijas veidošanu starptautisko kultūras attiecību jomā (2016/2240(INI))

Eiropas Parlaments,

- ņemot vērā Līguma par Eiropas Savienības darbību (LESD) 167. panta 3. un 4. punktu,
- ņemot vērā UNESCO 2005. gada Konvenciju par kultūras izpausmju dažādības aizsardzību un veicināšanu,
- ņemot vērā ANO Drošības padomes 2017. gada 24. marta rezolūciju Nr. 2347,
- ņemot vērā Apvienoto Nāciju Organizācijas Ilgtspējīgas attīstības programmu 2030. gadam, jo īpaši 4. un 17. ilgtspējīgas attīstības mērķi,
- ņemot vērā Komisijas un Komisijas priekšsēdētāja vietnieces/Savienības augstās pārstāves ārlietās un drošības politikas jautājumos (PV/AP) 2016. gada 8. jūnija kopīgo paziņojumu Eiropas Parlamentam un Padomei “Ceļā uz ES stratēģiju starptautiskajām kultūras attiecībām” (JOIN(2016)0029),
- ņemot vērā Komisijas 2007. gada 10. maija paziņojumu par Eiropas darba kārtību kultūrai augošas globalizācijas apstākļos (COM(2007)0242),
- ņemot vērā sagatavošanas darbību Kultūrai ārējās attiecībās un tās ieteikumus¹,
- ņemot vērā dokumentu „Kopīgs redzējums, kopīga rīcība — Spēcīgāka Eiropa: Globāla Eiropas Savienības ārpolitikas un drošības politikas stratēģija”, ko 2016. gada 28. jūnijā iesniedza PV/AP,
- ņemot vērā Padomes 2007. gada 16. novembra rezolūciju par Eiropas izglītības darba kārtību kultūrai²,
- ņemot vērā Komisijas ziņojumu par Eiropas darba kārtības kultūrai īstenošanu (COM(2010)0390),
- ņemot vērā Parlamenta 2016. gada 23. novembra rezolūciju par ES stratēģisko paziņojumu pret to vērstas trešo personu propagandas apkarošanai³,
- ņemot vērā Eiropas Padomes 2005. gada Vispārējo konvenciju par kultūras mantojuma vērtību sabiedrībai (Faru konvencija)⁴,
- ņemot vērā Padomes 2008. gada 16. decembra secinājumus par kultūras daudzveidības

---

¹ http://ec.europa.eu/culture/library/publications/global-cultural-citizenship_en.pdf

² (OV C 287, 29.11.2007., 1. lpp.)

³ Pieņemtie teksti, P8_TA(2016)0441.

⁴ <http://www.coe.int/en/web/conventions/full-list/-/conventions/treaty/199>

- un kultūru dialoga sekmēšanu Eiropas Savienības un tās dalībvalstu ārējās attiecībās¹,
- ņemot vērā 2011. gada 12. maija rezolūciju par kultūras nozīmi ES ārējās darbībās²,
  - ņemot vērā Parlamenta 2016. gada 19. janvāra rezolūciju par kultūru dialoga, kultūras daudzveidības un izglītības lomu ES pamatvērtību veicināšanā³,
  - ņemot vērā Parlamenta 2015. gada 24. novembra rezolūciju par ES lomu Apvienoto Nāciju Organizācijā — kā labāk sasniegt ES ārpolitikas mērķus⁴,
  - ņemot vērā Padomes 2014. gada 23. decembra secinājumus par kultūras darba plānu 2015.–2018. gadam⁵,
  - ņemot vērā UNESCO 1972. gada Konvenciju par pasaules kultūras un dabas mantojuma aizsardzību,
  - ņemot vērā 2015. gada 8. septembra rezolūciju par virzību uz integrētu pieeju Eiropas kultūras mantojumam⁶,
  - ņemot vērā Eiropas Padomes pieņemto Rezolūciju CM/Res(2010)53, ar ko izveido Paplašināto daļējo nolīgumu (EPA) par kultūras maršrutiem,
  - ņemot vērā 2016. gada 13. decembra rezolūciju par ES kultūras un radošo nozaru saskaņotu politiku⁷,
  - ņemot vērā Padomes 2015. gada 24. novembra secinājumus par kultūru ES ārējās attiecībās ar uzsvaru uz kultūru attīstības sadarbībā⁸,
  - ņemot vērā Parlamenta 2015. gada 30. aprīļa rezolūciju par kultūras pieminekļu iznīcināšanu, ko veic *ISIS/Da'esh*, jo īpaši tās 3. pantu, kurā tas “aicina PV/AP izmantot kultūras diplomātiju un starpkultūru dialogu kā līdzekli, kad rodas vajadzība panākt atšķirīgu kopienu samierināšanos un atjaunot izpostītās vietas”⁹,
  - ņemot vērā Parlamenta 2008. gada 10. aprīļa rezolūciju par Eiropas darba kārtību kultūras jomā globalizācijas apstākļos¹⁰,
  - ņemot vērā 2016. gada 21. un 22. novembrī notikušās 3502. Izglītības, jaunatnes, kultūras un sporta padomes sanāksmes iznākumu,
  - ņemot vērā Parlamenta pētījumu „Pētniecība CULT komitejai — Eiropas kultūras

---

¹ OV C 320, 16.12.2008., 10. lpp.

² OV C 377 E, 7.12.2012., 135. lpp.

³ Pieņemtie teksti, P8_TA(2016)0005.

⁴ Pieņemtie teksti, P8_TA(2015)0403.

⁵ OV C 463, 23.12.2014., 4. lpp.

⁶ Pieņemtie teksti, P8_TA(2015)0293.

⁷ Pieņemtie teksti, P8_TA(2016)0486.

⁸ OV C 417, 15.12.2015., 41. lpp.

⁹ OV C 346, 21.9.2016., 55. lpp.

¹⁰ OV C 247 E, 15.10.2009., 32. lpp.

iestādes ārvalstīs”¹,

- ņemot vērā Parlamenta pētījumu „Pētniecība CULT komitejai — Eiropas kultūras galvaspilsētas — veiksmes stratēģijas un ilgtermiņa ietekme”²,
  - ņemot vērā Komisijas Ārpolitikas instrumentu dienesta (*FPI*) pieprasīto 2015. gada pētījumu “Analīze par ES uztveri un ES politikas virzienu plānošanu ārvalstīs”³,
  - ņemot vērā Reģionu komitejas atzinumu “Ceļā uz ES stratēģiju starptautiskajām kultūras attiecībām”,
  - ņemot vērā Ekonomikas un sociālo lietu komitejas atzinumu “Ceļā uz ES stratēģiju starptautiskajām kultūras attiecībām”,
  - ņemot vērā priekšlikumu Eiropas Parlamenta un Padomes lēmumam par Eiropas Kultūras mantojuma gadu (2018) (COM(2016)0543),
  - ņemot vērā Komisijas paziņojumu par Eiropas solidaritātes korpusu (COM(2016)0942),
  - ņemot vērā Padomes 2015. gada 14. decembra secinājumus par Eiropas kaimiņattiecību politikas pārskatīšanu,
  - ņemot vērā Starptautiskās Krimināltiesas (SKT) 2016. gada 27. septembra lēmumu, kurā *Ahmad Al Faqi Al Mahdi* tika atzīts par vainīgu vairāku mauzoleju izpostīšanā Timbuktu un kurā pirmo reizi tika noteikts, ka saskaņā ar Romas statūtiem kultūras mantojuma iznīcināšanu var uzskatīt par kara noziegumu,
  - ņemot vērā Reglamenta 52. pantu,
  - ņemot vērā Ārlietu komitejas un Kultūras un izglītības komitejas kopīgās apspriedes saskaņā ar Reglamenta 55. pantu,
  - ņemot vērā Ārlietu komitejas un Kultūras un izglītības komitejas ziņojumu (A8-0220/2017),
- A. tā kā ES ir aizvien lielāka nozīme starptautiskajās attiecībās un tai būtu jāiegulda papildu resursi un enerģija, lai veicinātu ES kopējo kultūru, kultūras mantojumu, mākslas radīšanu un inovāciju reģionālajā daudzveidībā, balstoties uz LESD 167. pantu;
- B. tā kā ES ir svarīga loma starptautiskajā politikā, tai aizvien vairāk ietekmējot norises pasaulē, tostarp veicinot kultūras un valodu daudzveidību starptautiskajās attiecībās;
- C. tā kā kultūrai ir patiesa vērtība un tā kā ES pieredze liecina, ka kultūras sakari var kalpot tam, lai veicinātu tās ārējo mērķu sasniegšanu, un būt par spēcīgu saikni starp cilvēkiem no dažādām etniskajām, reliģiskajām un sociālajām vidēm, ne tikai pastiprinot

---

¹ [http://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/STUD/2016/563418/IPOL_STU\(2016\)563418_EN.pdf](http://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/STUD/2016/563418/IPOL_STU(2016)563418_EN.pdf)

² [http://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/etudes/etudes/join/2013/513985/IPOL-CULT_ET\(2013\)513985_EN.pdf](http://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/etudes/etudes/join/2013/513985/IPOL-CULT_ET(2013)513985_EN.pdf)

³ http://ec.europa.eu/dgs/fpi/showcases/eu_perceptions_study_en.htm

starpkultūru un starpreliģiju dialogu un savstarpēju sapratni, tostarp ar Eiropas Ārējās darbības dienesta (EĀDD) veiktajiem pasākumiem; uzskata, ka šajā sakarībā kultūrai vajadzētu kļūt par būtisku sastāvdaļu politiskajā dialogā ar trešām valstīm un ka kultūra ir sistemātiski jāintegrē projektos un programmās;

- D. tā kā, lai ES veicinātu starpkultūru izpratni, tai plašāk būs jāizmanto kopējie sakaru instrumenti, piemēram, tādi patiesi eiropeiski plašsaziņas līdzekļi kā *Arte*, *Euronews* un *Euranet*;
- E. tā kā kultūra un kultūras aizsardzība ir cieši saistītas ar cilvēktiesību un cilvēka pamatbrīvību nodrošināšanu;
- F. tā kā sadarbība zinātnes jomā ir būtisks ārpolitikas elements, veidojot saiknes starp valstīm, paaugstinot starptautiskās pētniecības kvalitāti un palielinot zinātnes diplomātijas redzamību;
- G. tā kā ES un tās dalībvalstīm ir daudz kopīgu kultūras, lingvistisko, vēsturisko un reliģisko sakņu un tā kā, smeļoties iedvesmu no Eiropas kultūras, reliģijas un humānisma mantojuma, tām ir izdevies sasniegt vienotību daudzveidībā; tā kā Eiropas kultūra un gan materiālais, gan nemateriālais kultūras mantojums atspoguļo Eiropas sabiedrības un reģionu daudzveidību — tiklab vairākuma, kā minoritāšu sabiedrības kultūru;
- H. tā kā „Deklarācijā par pilsoniskuma un kopēju brīvības, iecietības un nediskriminācijas vērtību sekmēšanu ar izglītības palīdzību”, kuru pieņēma 2015. gada martā Parīzē, ir uzsvērtā nepieciešamība veicināt aktīvu kultūru dialogu, kā arī globālu solidaritāti un savstarpēju cieņu;
- I. tā kā visā ES vēsturē kultūras attiecības ir bijušas būtiski svarīgi sociālās kohēzijas un ilgspējīgu ekonomisko un cilvēkresursu attīstības faktori, vienlaikus būtiski ietekmējot pilsoniskās sabiedrības spēju stiprināšanu un cilvēku savstarpējos kontaktus un nepieļaujot radikalizāciju, lai aizsargātu kultūras mantojumu, nostiprinātu demokratizācijas procesu un iesaistītos konfliktu novēršanā un atrisināšanā un noturības veidošanā;
- J. tā kā kultūras diplomātijai būtu jāveicina kultūras un valodu daudzveidība, tostarp minoritāšu valodu saglabāšana, tādējādi atzīstot, ka tās ir vērtība pašas par sevi un sniedz ieguldījumu Eiropas kultūras mantojumā;
- K. tā kā cilvēktiesības ietver arī kultūras tiesības un tā kā vienlīdz liela uzmanība būtu jāpievērš katra cilvēka tiesībām piedalīties kultūras dzīvē un baudīt savu kultūru, vienlaikus pilnībā ievērojot visu cilvēku pamattiesības;
- L. tā kā 2014. gada decembrī tika ieviesti ierobežojoši pasākumus, lai vērstos pret kultūras objektu tirdzniecību no Sīrijas; tā kā pastāv acīmredzama nepieciešamība izveidot ārkārtas reaģēšanas mehānismu, lai atklātu un novērstu kultūras mantojuma iznīcināšanu, kultūras objektu izpostīšanu, tostarp konflikta zonās vai valstīs, kas ir darbības, kuras var izmantot, lai iebiedētu vai šokētu konflikta situācijās, un kuras dažos gadījumos var uzskatīt par „kultūras genocīdu”;

- M. tā kā kultūra ir kopējs labums, un, izstrādājot jaunu vienošanos par attīstību, jāapsver sabiedrisko labumu atgūšana, tostarp izmantojot kultūru;
- N. tā kā ES un atsevišķas dalībvalstis nodrošina vairāk nekā pusi no attīstības palīdzības pasaulē, un tas būtu pienācīgāk jāatzīst;
- O. tā kā kultūras mantojums ir vispārējs mantojums un tādēļ tā aizsardzība ir miera un noturības veidošanas priekšnoteikums;
- P. tā kā kopīgais paziņojums “Ceļā uz ES stratēģiju starptautiskajām kultūras attiecībām” ir pamats ES starptautiskajām kultūras attiecībām; tā kā tajā tomēr nav noteiktas tematiskās un ģeogrāfiskās prioritātes, konkrēti mērķi un rezultāti, mērķgrupas, kopīgas intereses un iniciatīvas, finansēšanas noteikumi, pareiza finanšu pārvaldība, vietējās un reģionālās perspektīvas un problēmas, un īstenošanas kārtība;
- Q. tā kā cilvēku savstarpējie kontakti, piemēram, jauniešu apmaiņa, pilsētu sadraudzība un partnerības profesionālajā jomā, ir bijuši svarīgi instrumenti starpkultūru izpratnes vairošanā un ES tie būtu jāveicina ārpolitikas attiecībās;
- R. tā kā mobilitāte ir būtiska daļa no ES starptautiskajām kultūras attiecībām, kas prasa izveidot mehānismus, lai vienkāršotu vīzu izsniegšanu uz un no trešām valstīm kultūras darbiniekiem, pētniekiem, akadēmiskajām aprindām, mācībspēkiem, studentiem un darbiniekiem, kā arī ES programmu bijušo dalībnieku sadarbības tīklu dalībniekiem¹;
- S. tā kā starp ES un kaimiņvalstīm vēsturiski ir bijusi savstarpēja kultūras ietekme;
- T. tā kā mākslinieku un kultūras nozares profesionāļu sadarbība, apmācība un mobilitāte, tostarp attiecībā uz viņu darbiem, arī izmantojot Eiropas un starptautiskos tīklus un mākslinieku rezidences, ir īpaši svarīgi faktori, lai popularizētu un apmainītos ar Eiropas un trešo valstu kultūru un mākslu, un tas ir jāveicina un jāpastiprina;
- U. tā kā vīzu politika māksliniekiem un kultūras jomas profesionāļiem ir būtiska sekmīgai sadarbībai un brīvai darbu aprītei Eiropas un starptautiskajos tīklos, kā arī tam, lai nodrošinātu aktīvas mākslinieku dzīvesvietas programmas, iesaistot pilsonisko sabiedrību dažādās pasaules valstīs un reģionos;
- V. tā kā tas varētu būt noderīgs sākumpunkts, lai apzinātu, kas ir sasniegts saskaņā ar „ES darba kārtību kultūrai” ar mērķi turpmāk attīstīt un uzlabot stratēģiju, nosakot skaidrus un izmērāmus mērķus atbilstoši katras valsts īpatnībām, prioritātes un reālus rezultātus, un mācīties no labākās prakses;
- W. tā kā ES kā nozīmīgai ANO partnerei būtu cieši jāsadarbojas ar *UNESCO*, lai aizsargātu pasaules kultūras mantojumu;
- X. tā kā koordinācijai starp ES programmām un resursiem vajadzētu stiprināt kultūras nozīmi ES starptautiskajās attiecībās, lai radītu vienotu dialoga telpu, vairojot starpkultūru izpratni un uzticību;
- Y. tā kā ES iniciatīvām un darbībām vajadzētu būt pamanāmākām trešās valstīs, tostarp

¹ Piemēram, „Erasmus”, „Apvārsnis 2020” un „Radošā Eiropa”.

valstīs, uz kurām attiecas Eiropas kaimiņattiecību politika, un to rezultātus vajadzētu labāk attiecināt, novērtēt un izplatīt¹;

- Z. tā kā palielinās audiovizuālās, kultūras un radošo nozaru produktu un pakalpojumu skaits, kā arī to ieguldījums IKP un starptautiskā aprītē,
- AA. tā kā daudzi Eiropas Padomes apstiprinātie Eiropas kultūras maršruti šķērso ES austrumu un dienvidu kaimiņvalstis, kā arī kandidātvalstis un tā kā tas palīdz stiprināt saiknes starp ES un tās kaimiņvalstīm;
- AB. tā kā Savienības centieni attīstīt sabiedrības noturību, padziļinot darbu kultūras, izglītības un jaunatnes jomā, veicina plurālismu, līdzaspastāvēšanu un cieņu,

Mērķi

1. atzinīgi vērtē kopīgo paziņojumu, kurā ir sniegts pārskats par visiem instrumentiem, darbībām, iniciatīvām, programmām un projektiem, ko atbalsta vai īsteno ES un tās dalībvalstis, kurām kultūra ir kopēja vērtība; prasa izstrādāt efektīvu ES stratēģiju starptautiskajām kultūras attiecībām;
2. atzīst, ka kopīgā paziņojuma mērķis ir veicināt sadarbību kultūras jomā ES iekšienē un ar tās partnervalstīm un veicināt tādu kārtību pasaulē, kura balstās uz miera uzturēšanu, ekstrēmisma un radikalizācijas apkarošanu, izmantojot starpkultūru un starpreliģiju dialogu un konfliktu novēršanu, ievērojot demokrātiju, tiesiskumu, vārda brīvību, māksliniecisko izpausmes brīvību, savstarpēju sapratni, cilvēktiesības, kultūras un lingvistisko daudzveidību un pamatvērtības; turklāt uzsver, ka nozīmīga loma ir kultūras diplomātijai, izglītībai un kultūras apmaiņai kopējā vispārējo vērtību kodola nostiprināšanā;
3. atzīst EĀDD un Komisijas kopīgos centienus paplašināt zinātnes un pētniecības politikas iekšējo dimensiju un mudina Komisiju sekmēt vērienīgas zinātnes diplomātijas izstrādi;
4. aicina veicināt kultūras tiesības kā neatņemamas cilvēka pamattiesības un uzskatīt kultūru ar tās iekšējo vērtību par atsevišķu ceturto ilgtspējīgas attīstības pīlāru līdzās ar sociālajam, ekonomiskajam un vides aspektam;
5. atzinīgi vērtē kopīgo paziņojumu, kurā ir noteikti trīs darba virzieni: atbalstīt kultūru kā ilgtspējīgas sociālās un ekonomiskās attīstības virzītājspēku; veicināt kultūru un starpkultūru dialogu, lai veidotu miermīlīgas starpkopienas attiecības; un pastiprināt sadarbību kultūras mantojuma jomā;
6. aicina veicināt mākslinieku izpausmes brīvību kā vērtību un Eiropas Savienības mērķi, sekmējot brīvu dialogu un labākās prakses apmaiņu starptautiskā līmenī;
7. uzsver, ka ES ir plaša un daudzveidīga pieredze iekļaujošas pārvaldības jomā un ka tās

---

¹ Piemēram, ES apmeklētāju programma (EUVP), ko 1974. gadā izveidoja Eiropas Parlaments un Komisija, ir individuāla mācību programma daudzsoļiem jauniem vadītājiem un sabiedrības nostājas veidotājiem no valstīm ārpus Eiropas Savienības, un šīs programmas moto ir “ES vērtību popularizēšana pasaulē kopš 1974. gada”.

priekšrocība ir vienotība daudzveidībā, un ka šajā ziņā ES rada pievienoto vērtību;

8. atzīst, ka subsidiaritātes un proporcionalitātes principi ir jāievēro kultūras jomā, ņemot vērā arī ES un dalībvalstu kopīgas kultūras saknes un mantojumu, un ka ilgtermiņa mākslas un kultūras mijiedarbības rezultāts — iedibināt praksi strādāt un radīt kopā — ir izveidojis pamatu citu kultūru respektēšanai un izprašanai;
9. uzsver, ka ES ir „arēna”, kurā visām dalībvalstīm jāapvieno spēki, lai nodrošinātu lielāku ietekmi starptautisko kultūras attiecību jomā, izmantojot sadarbības savstarpējās priekšrocības;
10. ierosina, ka ikviena dalībvalsts varētu sākt kopīgus pasākumus kopā ar ES, lai katru gadu popularizētu citu ES dalībvalsti, ar, piemēram, izstāžu un kopražojumu starpniecību, īpašu nozīmi piešķirot dalībvalstij, kura rotācijas kārtībā pilda prezidentvalsts pienākumus, lai panāktu patiesu papildu vērtību Eiropas Savienībai un dalībvalstīm un palielinātu to darbību un iniciatīvu ārvalstīs pamanāmību, tostarp ar ES delegācijām, šim nolūkam darot pieejamus īpašus cilvēku un finanšu resursus;
11. dalībvalstis, jo īpaši mazākās dalībvalstis, un to kultūras iestādes un dalībnieki varētu pievienot vērtību saviem sasniegumiem kultūras jomā, izmantojot ES, lai popularizētu šos sasniegumus un dalītos ar tiem ārvalstīs;
12. kultūras diplomātija var veikt ES un tās dalībvalstu sūtņa funkcijas;
13. atgādina attiecībā uz materiālo un nemateriālo kultūras mantojumu to, cik svarīga ir sadarbība starp dalībvalstīm un ES iestādēm attiecībā uz pētniecības pieejamību, popularizēšanu, saglabāšanu un pārvaldību un cīņa pret cilvēku tirdzniecību, izlauptšanu un iznīcināšanu, tostarp ar īpašiem reģionāliem fondiem un palīdzību, kā arī ar pārrobežu policijas sadarbību gan ES iekšienē, gan ārpus tās;
14. uzsver, ka neatkarīgiem plašsaziņas līdzekļiem ir svarīga nozīme kultūras daudzveidības un starpkultūru spēju veicināšanā un ka šādi plašsaziņas līdzekļi ir jāstiprina kā uzticamas informācijas avots, jo īpaši ES kaimiņvalstīs;
15. atzinīgi vērtē to, ka kopīgajā paziņojumā ir iekļautas kultūras un radošās nozares kā svarīgs elements ES stratēģijā starptautiskajām kultūras attiecībām; tā kā šīs nozares veicina Eiropas „maigo varu”, uzstājoties kā Eiropas vērtību vēstniekiem, jo īpaši attiecībā uz reģionālajiem radošajiem centriem un kultūras tīkliem, un iesaka tās apzināt un nodrošināt tām stimulus, kā arī prasmju attīstīšanu; aicina Komisiju modernizēt radošās un kultūras jomas dalībnieku un ieinteresēto personu tīklus, īpašu uzmanību pievēršot MVU, Eiropas radošajiem apgabaliem un radošajām platformām kā palielinošās ietekmes un inovāciju radītājiem, tostarp citās jomās;
16. aicina Komisiju un PV/AP noteikt „kultūras jomas dalībniekus” par kopīgā paziņojuma īstenošanas neatņemamu daļu, precizējot, ka to vidū cita starpā būtu jāietver mākslinieki, kultūras un radošo nozaru profesionāļi, kultūras iestādes, privātie un valsts fondi, universitātes un kultūras un radošie uzņēmumi;

Pārvaldība un instrumenti

17. aicina Komisiju un PV/AP iesniegt gada un daudzgadu rīcības plānu šajā jomā, kurā būtu jāiekļauj darbības, stratēģiskas tematiskās un ģeogrāfiskās prioritātes un kopējie mērķi, kā arī periodiski jāpārskata kopīgā paziņojuma īstenošana, un šis pārskatīšanas rezultāts būtu jādara zināms Parlamentam;
18. uzsver, ka ir vajadzīga lielāka saskaņotība starp ES politikas jomām un darbībām, kurās iesaistītas trešās valstis; uzsver, ka jāizmanto iegūtie pētniecības rezultāti, paraugprakse un citas ES finansētās iniciatīvas un instrumenti saistībā ar kultūras mantojuma aizsardzību, kas var būt lietderīgi sadarbībai ar trešām valstīm; prasa pastiprināt sinerģiju starp visām iesaistītajām pusēm un citām ES finansētām iniciatīvām, kas var būt lietderīgas, lai sasniegtu stratēģijas mērķus, nodrošinātu resursefektivitāti, optimizētu rezultātus un panāktu lielāku ES darbību un iniciatīvu ietekmi; ierosina veikt izvērtēšanu, lai garantētu efektīvu pieeju;
19. mudina Komisiju, lai tā nākamajā daudzgadu finanšu shēmā paredzētu budžeta pozīciju nolūkā atbalstīt starptautiskās kultūras attiecības esošajās programmās un turpmākos uzaicinājumos iesniegt priekšlikumus, jo īpaši nākamās paaudzes programmās kultūras un izglītības jomā, lai tajās varētu pareizi izstrādāt starptautiskās darbības;
20. ierosina izveidot īpašas ES programmas un novirzīt līdzekļus galvenokārt starptautiskajai mobilitātei un apmaiņai, piemēram, dzīvesvietas programmām, jo īpaši jaunajiem kultūras un radošo nozaru profesionāļiem un māksliniekiem;
21. šajā kontekstā ierosina, ka būtu jāveicina ES programmu bijušo dalībnieku, *Erasmus* un citu mobilitātes, izglītības un brīvprātīgo darba līdzšinējo labumguvēju programmas, lai izmantotu viņu starpkultūru prasmes un zināšanas, radot ieguvumu citiem, un viņiem būtu jāklūst par ietekmīgiem dalībniekiem partnerību attīstīšanā kultūras ārējo attiecību jomā;
22. aicina Komisiju attīstīt kultūras tūrisma aspektu, piemēram, izstrādājot tematiskās programmas un paraugprakses un apmainoties ar tām, lai veicinātu starptautisko mobilitāti un apmaiņu ar trešo valstu iedzīvotājiem, kā arī piekļuvi kultūras priekšmetiem;
23. aicina Komisiju un EĀDD horizontāli iekļaut starptautiskās kultūras attiecības starptautiskās sadarbības instrumentos un programmās un saistībā ar vidusposma pārskatīšanu, lai nodrošinātu saskaņotību un padarītu starptautiskās kultūras attiecības par efektīvu līdzekli;
24. aicina Komisiju stiprināt kultūras dimensijas ietekmi starptautiskajās attiecībās, sistemātiski iekļaujot kultūras dimensiju sarunās un asociācijas nolīgumos; uzsver, ka ES jānosaka rīcības principi sadarbības partneriem starptautiskajos projektos un jāizveido elastīga sistēma, lai veicinātu starptautisko kultūras sadarbību, likvidējot šķēršļus;
25. aicina Komisiju arī turpmāk atbalstīt kultūras attiecības ar kaimiņvalstīm ar tehniskā atbalsta un spēju palielināšanas programmu, apmācības, spēju attīstīšanas un zināšanu nodošanas starpniecību — arī plašsaziņas līdzekļu jomā —, lai uzlabotu pārvaldību un

- veicinātu jaunu partnerattiecību veidošanu valstu, reģionālā, vietējā un pārrobežu līmenī, vienlaikus nodrošinot turpmākas darbības saistībā ar reģionālajām programmām dienvienu un austrumu kaimiņvalstīs, tostarp Rietumbalkānu valstīs;
26. uzsver, ka ilgtspējības nolūkā ES ārējo kultūras darbību finansēšanas pamatā jābūt stingrai vietējo partneru iesaistei un programmām, kas pielāgotas vietējai realitātei, un tajā pienācīgi jāņem vērā projektu pēcfinansēšanas periods, tostarp pāreja uz valsts finansējumu vai citiem ieņēmumu modeļiem;
  27. uzsver, cik svarīga nozīme ir kultūras un cilvēktiesību iniciatīvām, kurām vajadzētu būt vērstām uz to, lai atbalstītu kultūras profesionāļus valstīs vai reģionos, kur viņu tiesības ir apdraudētas; aicina šādu programmu finansēšanai izmantot Eiropas Demokrātijas fondu un Eiropas Kaimiņattiecību instrumentu;
  28. uzsver, ka aktīvai pilsoniskajai sabiedrībai partnervalstīs var būt liela ietekme ES aizsargājamo vērtību izplatīšanā un ka tādēļ ir svarīgi, lai ES, veidojot divpusējas attiecības, palielinātu atbalstu partnervalstu pilsoniskās sabiedrības organizācijām kultūras jomā;
  29. aicina Komisiju iekļaut kultūru visos pašreizējos un turpmākos divpusējos un daudzpusējos nolīgumos ar atbilstošu budžetu un pienācīgi ievērojot saistības, kas pieņemtas saskaņā ar *UNESCO* Konvenciju par kultūras daudzveidību, lai vēl vairāk uzsvērtu kultūras mantojuma un kultūras un radošo nozaru ekonomisko potenciālu, veicinot ilgtspējīgu attīstību, tostarp tādās jomās kā izaugsme un nodarbinātība, un to ietekmi uz sociālo labklājību; uzskata, ka to varētu īstenot, piemēram, nākamajās sarunu pilnvarās par jauno partnerību ar ĀKK valstīm pēc 2020. gada; prasa izstrādāt ES rādītājus šajā jomā kā ieguldījuma sniegšanas veidu debatēs par kultūras politiku;
  30. uzsver jauniešu mobilitātes un universitāšu sadarbības programmu kā īpaši vērtīgu pasākumu ilglaicīgu akadēmisko un kultūras attiecību izveidei nozīmi ;
  31. aicina Komisiju stiprināt starptautisko dimensiju programmās „Erasmus+”, „Radošā Eiropa”, „Eiropa pilsoņiem” un „Apvārsnis 2020”; šajā sakarībā atgādina, ka ES programmām ir izšķirīga nozīme kultūras, izglītības, jaunatnes un sporta jomā kā galvenajiem elementiem, lai novērstu neiecietību un aizspriedumus, kā arī veicinātu kopīgas piederības izjūtu un cieņu pret kultūras daudzveidību; aicina Komisiju, jo īpaši Eiropas kaimiņattiecību politikas kontekstā, veicināt ES tuvāko partnervalstu dalību šajās programmās;
  32. atzīst Komisijas centienus veicināt zinātnes, pētniecības, izglītības un kultūras sadarbības nozīmi kā „maigās varas” līdzekli Eiropas ārējās attiecībās; uzsver, ka zinātnes un kultūras apmaiņa var palīdzēt spēju veidošanā un konfliktu risināšanā, jo īpaši attiecībās ar kaimiņvalstīm;
  33. aicina Komisiju stiprināt un paplašināt ES programmu *COSME* (ES Uzņēmumu un mazo un vidējo uzņēmumu konkurētspējas programma), lai ietvertu stratēģiju starptautiskajām kultūras attiecībām, un, izmantojot ES tematiskās programmas, stiprināt MVU, kas darbojas kultūras jomā valstīs, kuras nav ES dalībvalstis;
  34. uzsver Reģionu komitejas un Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejas nozīmi, kā

arī reģionālo un vietējo iestāžu un pilsoniskās sabiedrības nozīmi šīs stratēģijas izstrādē;

35. uzsver, ka Parlamentam būtu aktīvi jāiesaistās kultūras veicināšanā ES ārējās attiecībās, tostarp izmantojot informācijas un koordinācijas dienestus;
36. aicina Komisiju un EĀDD katrā ES delegācijā iecelt „kontaktpersonu”, kas uztur sakarus ar dalībvalstu kultūras iestādēm, pārstāvjiem, vietējo pilsonisko sabiedrību, ieinteresētajām personām un iestādēm, ievērojot strukturēta dialoga procedūru, kuras mērķis ir kopīgi noteikt vispārējās prioritārās jomas, vajadzības un sadarbības metodes, un nodrošināt pietiekamu budžetu un apmācību; aicina Komisiju un EĀDD reizi divos gados ziņot Parlamentam par īstenošanas stāvokli un sasniegtajiem rezultātiem;
37. prasa piešķirt pietiekamus cilvēkresursus un finanšu resursus EĀDD starptautisko kultūras attiecību vajadzībām, nostiprināt EĀDD ar katalītisku vadošo lomu to dažādo ES dienestu vidū, kuri nodarbojas ar starptautiskajām kultūras attiecībām;
38. atbalsta to, lai starptautisko kultūras attiecību jomā tiktu nodrošināta izglītība, apmācība un pētniecība nolūkā veidot iesaistīto personu spējas, kā arī palielināt kultūras iesaisti, izmantojot izglītību, tostarp nodrošinot ES personālam atbilstošu apmācību kultūras kompetenču jomā;
39. prasa skaidri formulēt dalībvalstu kultūras iestāžu lomu attiecībā uz ES kultūras ietekmi ārpus tās robežām un saistībā ar iekļaujošu un kopīgu Eiropas stāstu, tostarp izmantojot ES dalībvalstu kultūras institūta (*EUNIC*) tīklu un citus forumus, un atbalsta iekļaujošu un vienlīdzīgu pieeju visām ieinteresētajām personām, tostarp pilsoniskajai sabiedrībai; šajā sakarībā atzinīgi vērtē dalībvalstu kultūras iestāžu līdz šim paveikto darbu; mudina turpināt sadarbību ārvalstīs, lai optimizētu dalībvalstu intereses, īpašu uzmanību veltot mazākajām dalībvalstīm, kurām nav kultūras iestāžu ārvalstīs, un to kultūras pārstāvības vajadzībām;
40. aicina stiprināt stratēģisko partnerību ar *UNESCO* kopīgā paziņojuma īstenošanā, izmantojot tās uzticamību Eiropā un tās globālo atvērtību, lai palielinātu visu ES un trešo valstu ieinteresēto personu kopīgo darbību ietekmi, un apsvērt iespēju to saistīt ar turpmākajām darba grupām vai konsultatīvajām padomēm nolūkā atbalstīt paziņojuma īstenošanu;
41. uzsver, ka nepieciešams no jauna noteikt valsts kultūras iestāžu nozīmi starpkultūru apmaiņā, ņemot vērā, ka dažām no tām ir senas tradīcijas un daudz kontaktu trešās valstīs un ka tādējādi tās varētu kļūt par stingru pamatu sadarbībai un saziņai starp dažādajiem Eiropas dalībniekiem; turklāt norāda uz to potenciālu, lai veicinātu un atvieglotu divpusējās attiecības starp valstīm un palīdzētu izstrādāt un īstenot Eiropas kultūras diplomātijas stratēģiju;
42. aicina Komisiju un PV/AP arī turpmāk atbalstīt īpaši pielāgoto *EUVP* studiju programmu (Eiropas Savienības apmeklētāju programma) kā iedarbīgu instrumentu, lai paplašinātu dialogu, veicinātu demokrātiju un nodrošinātu pastāvīgu platformu jauniem un turpmākajiem vadītājiem un trešo valstu viedokļa veidotājiem un galvenajiem sarunu partneriem Eiropas Savienības iestādēs un pilsoniskās sabiedrības organizācijās;
43. atzinīgi vērtē to, ka ir izveidota kultūras diplomātijas platforma, un aicina to padarīt

ilgtspējīgu, regulāri novērtējot tās mērķus, rezultātus un pārvaldību; atzīst, ka starptautisko kultūras attiecību jomā darbojas daudzas dažādas institucionālas un neinstitucionālas ieinteresētās personas¹, un aicina Komisiju veicināt strukturētu dialogu starp visām ieinteresētajām personām, tostarp izmantojot atvērtās koordinācijas metodi;

44. prasa nekavējoties izveidot mehānismu, lai novērstu, novērtētu un atjaunotu apdraudētu kultūras mantojumu un novērtētu zaudējumus, tostarp ārkārtas reaģēšanas mehānismu mantojuma aizsardzībai konflikta valstīs, pamatojoties uz pieredzi, kas gūta saistībā ar ANO Kultūras objektu aizsardzības dienestu „Zilās ķiveres” operatīvas grupas ierosmi, cieši un strukturēti sadarbojoties ar *UNESCO* un nodrošinot *Copernicus* — Eiropas Zemes novērošanas programmas tehnoloģisko atbalstu; šajā sakarībā atzinīgi vērtē Apvienoto Nāciju Organizācijas Drošības padomes rezolūcijas 2347 pieņemšanu, kurā noteikts, ka kultūras mantojuma iznīcināšanu var uzskatīt par kara noziegumu, un aicina ES un EĀDD sadarboties ar visiem partneriem, lai veicinātu konfliktu novēršanu, miera veidošanu un atjaunošanas un samierināšanas procesus visās konfliktu skartajās zonās;
45. prasa nodrošināt koordināciju ES līmenī cīņā pret tādu kultūras priekšmetu nelikumīgu tirdzniecību, kuri ir nolaupīti bruņotu konfliktu un karadarbības laikā, kā arī to atgūšanu, atzīstot, ka tas ir svarīgs līdzeklis cīņā pret teroristu grupu finansēšanu;
46. uzsver, ka ir jāstiprina ES un *UNESCO* stratēģiskā partnerība, izveidojot ilgtspējīgu platformu sadarbībai un saziņai par kopīgām prioritātēm, lai efektīvi risinātu kopīgās problēmas kultūrā un izglītībā;
47. ierosina Eiropas kultūras forumā un Eiropas Attīstības dienās pievērst īpašu uzmanību strukturētam dialogam ar pilsonisko sabiedrību un ieinteresētajām personām par ES starptautiskajām kultūras attiecībām;
48. ierosina, lai Komisija organizē īpašu kultūras dalībnieku kolokviju/forumu par kultūru un attīstību saskaņā ar ES un AKP 2009. gada aprīļa Briseles deklarāciju un lai tas būtu pieejams ES kaimiņvalstu un citu stratēģisko partnervalstu dalībniekiem;
49. uzskata, ka lēmums pasludināt 2018. gadu par Eiropas kultūras mantojuma gadu ir iespēja dot ieguldījumu kultūras mantojuma veicināšanā, izmantojot integrētu pieeju, un ir svarīgs ES starptautiskās dimensijas elements, kas balstīts uz partnervalstu interesi par Eiropas mantojumu un zināšanām;
50. prasa efektīvi īstenot pašreizējos juridiskos instrumentus, lai labāk aizsargātu kultūras mantojumu, autortiesības un intelektuālo īpašumu; aicina Komisiju nākt klajā ar paredzēto tiesību akta priekšlikumu par kultūras preču importa ES regulēšanu, jo īpaši

---

¹ Komisijas ģenerāldirektorāti (jo īpaši Izglītības un kultūras ĢD (EAC), Starptautiskās sadarbības un attīstības ĢD (DEVCO), Kaimiņattiecību politikas un paplašināšanās sarunu ĢD (NEAR), Pētniecības un inovācijas ĢD (RTD), Komunikācijas tīklu, satura un tehnoloģiju ĢD (CONNECT), EĀDD, Ārpolitikas instrumentu dienests (*FPI*), ES delegācijas, dalībvalstu delegācijas, dalībvalstu kultūras iestādes ārvalstīs, Eiropas Padome, Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komiteja un Reģionu komiteja, ES dalībvalstu kultūras iestādes (*EUNIC*), Starptautiskā Muzeju padome (*ICOM*), Starptautiskais kultūras vērtību saglabāšanas un restaurācijas pētniecības centrs (*ICCROM*), *UNESCO*, starptautiskās organizācijas, pilsoniskās sabiedrības organizācijas, nevalstiskās organizācijas, vietējās kultūras jomas pārstāvji, ielu mākslinieki un citas platformas un tīkli.

šādām precēm no konfliktu zonām, kā līdzekli nelikumīgas tirdzniecības apkarošanai;

51. aicina ES un dalībvalstis, kuras ir parakstījušas un ratificējušas *UNESCO* 2005. gada Konvenciju par kultūras izpausmju daudzveidības aizsardzību un veicināšanu, tādējādi apņēmoties to īstenot, atbalstīt kopīgās darbības šīs konvencijas īstenošanai;

Cilvēku savstarpējo kontaktu pieeja

52. piekrīt priekšlikumam par kopīgo paziņojumu attiecībā uz pāreju no lejupējas pieejas uz cilvēku savstarpējo kontaktu (*P2P*) pieeju, uzsverot līdzradīšanas un kopražošanas procesus kultūras un radošajās nozarēs; uzskata, ka kultūrai jābūt pieejamai visiem iedzīvotājiem;
53. atzīst, ka jaunieši ir viena no galvenajām mērķa grupām ES un partnervalstīs un ka saskarsme ar citām kultūrām un valodām sniedz pieredzi, kas bieži rada piederības sajūtu mūža ilgumā, un atzīst, ka izpildītājmāksla, vizuālā māksla, ielu māksla, mūzika, teātris, kino, literatūra, sociālie plašsaziņas līdzekļi un digitālās platformas kopumā parasti ir vispiemērotākie līdzekļi, lai viņus sasniegtu un iesaistītu;
54. prasa attīstīt kopīgus projektus starp ES un trešām valstīm kultūras mantojuma digitalizācijas pētniecības un attīstības jomā, lai arī veicinātu piekļuvi zināšanām, jaunu pakalpojumu un produktu izstrādi un sekmētu jaunu kultūras tūrisma;
55. prasa Eiropas politikā integrēt kultūras saturs vērtību un nozīmi, jo Eiropa ir viena no būtiskākām tā radītājām, tostarp digitālajā vidē, lai izveidotu pasaules līmeņa iedzīvotāju virtuālos tīklus nolūkā veicināt līdzdalību kultūrā un kultūras apmaiņu;
56. prasa izveidot ES savienojamības iniciatīvu, lai palīdzētu aktīvāk piedalīties tiem jauniešiem, kuri dzīvo ģeogrāfiski mazāk labvēlīgās teritorijās;
57. atzinīgi vērtē Komisijas iniciatīvas veicināt savstarpējo mācīšanos jauniem kultūras uzņēmējiem, piemēram, programmu *Med Culture*, vai atbalstīt tādas mācību iniciatīvas starpkultūru attiecību jomā kā „Vairāk Eiropas”;
58. atbalsta pasākumus, lai trešās valstis varētu pēc iespējas vieglāk turpmāk piedalīties pārrobežu un kopīgos projektos, piemēram, Eiropas Padomes kultūras maršrutos, kā arī iekļaut trešās valstis starp dalībniekiem ierosinātajā turpmākajā stratēģijā ES delegācijām trešās valstīs, ļaujot tām savā darbā trešās valstīs pilnībā gūt labumu no ES kultūras pasākumiem, piemēram, Eiropas kultūras galvaspilsētas un *LUX* balvas; atgādina, ka digitālajiem rīkiem, tehnoloģiju platformām, piemēram, *Europeana*, un kultūras tīkliem, var būt izšķiroša nozīme, lai sasniegtu plašāku auditoriju un izplatītu labāko praksi;
59. aicina pēc pašreizējās zinātnisko vīzu programmas parauga izveidot kultūras vīzu programmu trešo valstu valstspiederīgajiem, māksliniekiem un citiem kultūras jomas profesionāļiem, lai veicinātu kultūras attiecības un likvidētu šķēršļus mobilitātei kultūras nozarē;
60. aicina Komisiju pastiprināt sadarbības veidus ar Eiropas Padomi, jo īpaši programmās, kas paredzētas kultūras kā demokratizācijas faktora, starpkultūru dialoga, kultūras un

audiovizuālā mantojuma veicināšanai;

61. atzīst nepieciešamību pēc padziļinātām zināšanām šajā jomā, vietējiem dalībniekiem un pilsoniskās sabiedrības, lai uzlabotu šo dalībnieku piekļuvi programmām un finansējumam un nodrošinātu, ka palielinošā ietekme uz dalību ES programmās un iniciatīvās tiek izmantota; iesaka apspriesties ar vietējiem dalībniekiem, tostarp vietējām iestādēm, lai kopīgi izstrādātu programmas; prasa izstrādāt novatorisku sadarbības pieeju, paļaujoties uz rīkiem un tīkliem, kas jau ir ieviesti (dotācijas, pakārtotās dotācijas)¹, un saistībā ar tiem veikt turpmākus pasākumus, ņemot vērā dzimumu līdzsvaru;
62. atzīst, ka attīstības stratēģijas un programmas galvenokārt ir vērstas uz materiālo un sociālo un kultūras nenodrošinātību; aicina labāk vērsties pie neaizsargātām kopienām, tostarp lauku un tālākajos reģionos, lai sekmētu sociālo kohēziju;
63. prasa uzlabot ES un dalībvalstu darbību kultūras jomā pamanāmību un plašāk izplatīt informāciju par to starptautiskā līmenī, tostarp izveidojot kopējas pamatnostādnes² un uzrunājot mērķauditoriju vietējās valodās;
64. aicina mainīt paradigmu attiecībā uz atspoguļojumu plašsaziņas līdzekļos, veicinot Eiropas kultūras informācijas sniegšanu, uzsākot ES kultūras portāla darbību, rīkojot festivālus, izveidojot „Eiropas kultūras namus”, tostarp veidojot strukturētu sadarbību ar vietējiem plašsaziņas līdzekļiem, cita starpā sadarbībā ar *EBU*, *EURONEWS* un *EURANET*;
65. mudina ES pilnībā izmantot priekšrocības, ko sniedz multimediju potenciāla pētniecība, lai izprastu pašreizējās problēmas un iespējas attīstības valstīs, tostarp ar kultūru saistītajos jautājumos, un novērtētu kultūras nozīmi attīstības un starptautiskajā sadarbībā;

ES globālā stratēģija

66. uzsver kultūras būtisko nozīmi ES ārējā politikā kā „maigās varas” līdzeklim, miera uzturēšanas, stabilitātes un izlīgšanas katalizatoram un kā ilgtspējīgas sociāli ekonomiskās un cilvēku attīstības dzinējspēkam;
67. uzsver izglītības un kultūras ļoti svarīgo nozīmi pilsoniskuma un starpkultūru prasmju veicināšanā, kā arī labāku sociālo, humāno un ekonomisko izredžu radīšanā;
68. atzinīgi vērtē to, ka ES globālā stratēģija uzsver, cik liela nozīme ir starpkultūru un starpreliģiju dialogam, uzlabojot savstarpējo sapratni; tomēr pauž nožēlu par to, ka netiek pieminēta kultūras un mākslas patiesā vērtība kā līdzeklim cīņā pret radikālismu un terorismu; tādēļ prasa, lai tiktu stiprināti instrumenti, kas īpaši paredzēti kultūras

---

¹ Piemēram, ES finansētā programma *Med Culture*, kuras mērķis ir attīstīt un uzlabot kultūras politiku un praksi saistībā ar kultūras nozari. Šī līdzdalību veicinošā pieeja paredz iesaistīt pilsoniskās sabiedrības dalībniekus, ministrijas un privātā un publiskā sektora iestādes, kas darbojas kultūras jomā, kā arī citās ar to saistītās nozarēs.

² Viens no ierosinājumiem ir izveidot “kultūras vēstnieku” amatu, kuri būtu apņēmušas pilni un atbalstītu gan Eiropas integrāciju, gan starptautiskās attiecības (līdzīgi ANO labas gribas vēstniekiem). Tie varētu būt mākslinieki, mūziķi, rakstnieki utt.

jomas veicināšanai un sadarbībai ar to; aicina Komisiju stiprināt savu sadarbību ar starptautiskajām organizācijām, piemēram, ANO, *UNESCO*, Interpolu, Pasaules Muitas organizāciju un Starptautisko muzeju padomi, lai stiprinātu cīņu pret kultūras preču nelikumīgu tirdzniecību, kas var sniegt finansējumu noziedzīgām darbībām, tostarp finansējumu teroristu organizācijām;

70. aicina PV/AP piešķirt īpašu nozīmi kultūras jautājumiem, īstenojot ES globālās stratēģijas ceļvedi;
71. uzsver, ka ES, kuras pamatvērtības ir cilvēka cieņas, brīvības, demokrātijas, līdztiesības, tiesiskuma un cilvēktiesību ievērošana, ārējās politikas jomā būtu jābalstās uz pieredzi un gūtajām atziņām, kas būtu jāatspoguļo, attīstot attiecības ar trešām valstīm ar kultūras un kultūras mantojuma starpniecību, šajā sakarībā norādot, ka tas arī sniedz ES iespēju demonstrēt un eksportēt tās kultūras vērtības;
72. prasa īstenot mērķtiecīgu kultūras un izglītības politiku, ar ko var atbalstīt galvenos ES ārpolitikas un drošības politikas mērķus un palīdzēt stiprināt demokrātiju, tiesiskumu un cilvēktiesību aizsardzību; atgādina, ka 2018. gadā būs Vispārējās cilvēktiesību deklarācijas 70. gadadiena;
73. atzīst, ka ES kultūras ietekme nodrošina tās pamanāmību starptautiskajos sakaros, izmantojot tās daudzveidīgās kultūras identitātes kanālus;
74. atgādina, ka izglītība un kultūra ir būtisks dzinējspēks ilgspējīgas attīstības mērķu sasniegšanai 2030. gadā, īpašu uzmanību pievēršot pilsētvides atjaunošanai Eiropas un pasaules pilsētās; tādēļ aicina izstrādāt priekšlikumu par jaunu Eiropas konsensu attīstības jomā, lai uzsvērtu kultūras nozīmi un kultūras izpausmju aizsardzību un veicināšanu;
75. prasa stiprināt starptautiskās kultūras attiecības diskusijās par “migrācijas” un bēgļu politiku; uzsver, ka ES, kuras spēks ir tās vienotība daudzveidībā, ir jāpieņem līdzsvarota pieeja, kura respektē kultūras atšķirības un saskaņā ar kuru diasporām ir izšķiroša nozīme; uzsver, ka kultūrai vajadzētu būt tiltam uz savstarpēju sapratni, lai kopīgi dzīvotu lielākā saskaņā;
76. atzīst, ka ES darbojas arī tādā īpašā vidē, kurā politiskais konteksts un tiesiskais regulējums attiecībā uz veiksmīgām kultūras attiecībām ir naidīgs un represīvs; atzīst, ka trešās valstīs ES bieži saskaras ar sekām, ko rada neprecīza, nepilnīga un subjektīva informācija, un ka tā ir tiešas propagandas mērķis; prasa šajā sakarībā veikt īpašus pasākumus un atbilstīgas darbības;
77. aicina ES un dalībvalstis palielināt resursus, kas pieejami piekļuvei izglītībai un kultūrai, jo īpaši attiecībā uz nepilngadīgajiem migrantiem un bēgļiem Eiropas Savienībā un trešās valstīs; prasa atbalstīt „izglītības koridorus” studentiem ES universitātēs (sadarbībā arī ar telemātikas universitātēm), vienmēr ievērojot valodu un kultūras daudzveidību;
78. aicina Komisiju un EĀDD sekmēt kultūras sakarus ar ES tiešajām kaimiņvalstīm, lai

veicinātu konkrētus pasākumus, kuru mērķis ir veicināt starpkultūru dialogu¹ un risināt tādas problēmas kā migrācija, drošība un radikalizācija, ar ko saskaras ES;

79. iesaka ES sadarboties ar visām attiecīgajām iestādēm, kas darbojas šajā jomā, un vietējiem partneriem, lai īstenotu tās mērķus starptautisko kultūras attiecību jomā, gan izmantojot daudzpusēju sadarbību starptautiskās organizācijās, gan veidojot partnerattiecības ar galvenajiem dalībniekiem, kas darbojas uz vietas;
80. aicina Komisiju un EĀDD stiprināt sadarbību ar Eiropas Padomes Paplašināto daļējo nolīgumu par kultūras maršrutiem, kas ir iestāžu instruments, lai stiprinātu tautas kultūras attiecības arī ar trešām valstīm, nolūkā veicināt kultūras daudzveidības pamatvērtības, starpkultūru dialogu un mazāk zināmu kultūras galamērķu ilgtspējīgu teritoriālo attīstību, vienlaikus saglabājot to kopīgo kultūras mantojumu;
81. mudina ES cieši sadarboties ar visām valstīm, kurām ir tādi paši mērķi un vērtības un kuras ir gatavas rīkoties to atbalstam; uzsver, ka tas ir jo īpaši svarīgi, lai nodrošinātu likumīgas un stabilas ES rīcības koncepciju, kas ļautu ES tikt atzītai par „pasaules mēroga dalībnieci”;

o

o o

82. uzdod priekšsēdētājam nosūtīt šo rezolūciju Padomei, Komisijai, Komisijas priekšsēdētāja vietniecei/Savienības augstajai pārstāvei ārlietās un drošības politikas jautājumos, Eiropas Ārējās darbības dienestam un dalībvalstu valdībām un parlamentiem.

---

¹ Piemēram, ES finansētais projekts *Young Arab Voice*.

PASKAIDROJUMS

Kopā ar partnervalstīm un dalībvalstīm Eiropas Savienība veicina mieru, stabilitāti un labklājību saviem iedzīvotājiem. Pasaulei saskaroties ar nestabilitāti un vairākām krīzēm, jaunas pieejas diplomātijai apvēršana ir īpaši būtiska.

Tādēļ Eiropas Savienībai, kuras spēks ir vienotība daudzveidībā, ir jārod jauni veidi, kā sadarboties, izveidojot telpu dialogam un izpratnei. Kultūra ir personu pamattiesības: tā palīdz radīt individuālu un kolektīvu papildījumu sabiedrībā. Kultūra jau sen ir ES starptautisko attiecību stratēģiska standarta iezīme un ir atzīta sadarbības nozare¹ ar transversālu pieeju gan jaunattīstības valstīs, gan attīstītajās valstīs². Ir īpaši būtiski, lai starptautisko kultūras attiecību kā “maigās varas” līdzekļa veicināšana notiktu pozitīvā veidā. Tas iet roku rokā ar savstarpības principu: starptautisko kultūras attiecību mērķis ir gan veicināt Eiropas vērtību nostiprināšanu pārējā pasaulē, gan veicināt izpratni par citām kultūrām Eiropas iedzīvotāju vidū un mūsu spējas mācīties no tām.

Eiropas Komisija un augstā pārstāve 2016. gada 8. jūnijā nāca klajā ar kopīgo paziņojumu “Ceļā uz ES stratēģiju starptautiskajām kultūras attiecībām”³. Tā mērķis ir veicināt sadarbību kultūras jomā starp ES un tās partnervalstīm; kā arī veicināt kārtību pasaulē, kas balstās uz mieru, tiesiskumu, vārda brīvību, starpkultūru un starpreliģiju dialogu, savstarpējo sapratni un pamatvērtību ievērošanu.

Eiropas Parlaments savā 2011. gada 12. maija rezolūcijā par kultūras nozīmi ES ārējās darbībās (2010/2161(INI)) atkārtoti apstiprināja kultūras nozīmi ārējās politikas virzienos un puda bažas par ES ārējās kultūras politikas un projektu sadrumstalotību. Tāpēc tas aicināja “veidot skaidru un kopēju ES stratēģiju par kultūras aspektiem ES ārējo attiecību jomā”. Tas prasīja ieviest centralizētu interneta portālu, kurā būtu informācija par attiecīgām finansējuma programmām un kultūras pasākumiem, un aicināja izveidot kultūrai veltītas struktūras Eiropas Ārējās darbības dienestā (EĀDD) un nodrošināt īpaši apmācītus darbiniekus ES delegācijās.

Turklāt, sagatavojot 2013. gada budžetu, EP nobalsoja par sagatavošanas darbību „Kultūra ārējās attiecībās”. Īstenojot šo sagatavošanas darbību, tika sagatavots pētījums, kura pamatā bija plaša kartēšana un apspriešanās process, tajā iesaistoties daudzām dažādām ieinteresētajām personām no ES un ārpus tās. Tas tika iesniegts un apspriests konferencē 2014. gada aprīlī, un vēlāk tika izmantots attiecīgās stratēģijas izstrādē.

Padome savos 2014. gada 23. decembra secinājumos par kultūras darba plānu (2015–2018) noteica turpmāku pasākumu grafiku ceļā uz stratēģisku pieeju kultūrai ES ārējās attiecībās, piemēram, pētījumu par esošajām programmām, kas pieejamas Eiropas kaimiņattiecību politikas (EKP) valstīm, kopīgas neoficiālas sanāksmes ar dalībvalstu augsta ranga amatpersonām, kas strādā kultūras un/vai ārlietu ministrijās, un turpmākus pasākumus saistībā ar sagatavošanas darbību.

Atbildot uz kopīgo paziņojumu, Eiropas Parlaments nolēma sagatavot šo patstāvīgo ziņojumu CULT un AFET komiteju pārraudzībā. Ziņojumā ir izklāstīti tā mērķi un ierosināti vairāki

¹ “Eiropas darba kārtība kultūrai augošas globalizācijas apstākļos” (COM(2007)0242)

² Komisijas ziņojums par Eiropas darba kārtības kultūrai īstenošanu (COM(2010)0390)

³ <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?qid=1465397367485&uri=JOIN:2016:29:FIN>

konkrēti pasākumi un ieteikumi, kas ietverti sadaļā “Pārvaldība un instrumenti”; ieteikums, kas ES būtu jāpieņem, lai izstrādātu turpmāku stratēģiju par starptautiskajām kultūras attiecībām.

Kopīgais ziņojums ir strukturēts četros virzienos:

- Mērķi
- Pārvaldība un instrumenti
- Cilvēku savstarpējo kontaktu pieeja
- ES globālā stratēģija

Ziņojumā tiek aicināts veicināt kultūras tiesības kā neatņemamas cilvēka pamattiesības; kā arī uzskatīt kultūru ar tās iekšējo vērtību par atsevišķu ceturto ilgtspējīgas attīstības pīlāru līdzās sociālajam, ekonomiskajam un vides aspektam.

Atzīstot, ka ir nepieciešama uzlabota saskaņa starp ES politikas jomām un darbībām attiecībā uz trešām valstīm, ziņojumā tiek prasīts uzlabot sinerģiju starp visiem iesaistītajiem dalībniekiem, tostarp dalībvalstīm, starptautiskām organizācijām un vietējām iestādēm, lai nodrošinātu resursu efektivitāti. Ziņojumā tiek aicināts ES un dalībvalstīm apvienot spēkus: ikviena dalībvalsts, kura rotācijas kārtībā pilda prezidentvalsts pienākumus, varētu sākt veikt kopīgus pasākumus kopā ar ES, piemēram, rīkot izstādes un festivālus, un jo īpaši tas attiecas uz valstīm, kurām nav kultūras pārstāvniecības ārvalstīs. Tajā arī ir ieteikts atvēlēt atbilstošus cilvēkresursus un finanšu resursus EĀDD un Komisijai un izveidot „kontaktpunktu” katrā ES delegācijā sakarē ar attiecīgajām ieinteresētajām personām un atbalstīt to, lai starptautisko kultūras attiecību jomā tiktu nodrošināta izglītība, apmācība un pētniecība nolūkā uzlabot dalībnieku spēju veidošanu šajā jomā. Ziņojumā arī tiek aicināts skaidri noteikt, kāda ir dalībvalstu kultūras iestāžu loma, izmantojot *EUNIC* un citus tīklus, un atbalsta iekļaujošu un vienlīdzīgu pieeju visām ieinteresētajām personām.

Ziņojumā Komisija un PV/AP tiek aicinātas iesniegt gada un daudzgadu rīcības plānu šajā jomā, kurā būtu iekļautas darbības, stratēģiskas tematiskās un ģeogrāfiskās prioritātes un kopējie mērķi, kā arī periodiski pārskatīt kopīgā paziņojuma īstenošanu un par to ziņot EP.

Tajā arī tiek aicināts iekļaut kultūru visos pašreizējos un turpmākos divpusējos un daudzpusējos sadarbības nolīgumos, nodrošinot pienācīgu finansējumu, un stiprināt starptautisko dimensiju, jo īpaši attiecībā uz programmām „Erasmus”, „Radošā Eiropa” un “Apvārsnis 2020”.

Ziņojumā ierosināts izstrādāt īpašu ES programmu un koncentrēt resursus uz starptautisku mobilitāti un apmaiņu, piemēram, dzīvesvietas programmām, jo īpaši attiecībā uz kultūras un radošo nozaru profesionāļiem un māksliniekiem, kas ir jaunieši.

Vēl viens svarīgs aspekts, kas skarts šajā ziņojumā, ir nepieciešamība iesaistīt iedzīvotājus, ieinteresētās personas, tīklus, pilsonisko sabiedrību un NVO, lai uzlabotu to piekļuvi programmām un finansējumam, un jo īpaši tas, cik svarīgi ir pāriet no lejupējas pieejas uz cilvēku savstarpējo kontaktu (P2P) pieeju. Vairāk uzmanības ir jāveltī pilsoniskās sabiedrības spējai īstenot starpkultūru apmaiņu, cilvēku savstarpējo dialogu un miera veidošanas

iniciatīvas un stiprināt sociālo kohēziju. Māksla ir spēcīgs instruments, lai to panāktu. ES var būt svarīga loma šādā apmaiņā: tā spēj izstrādāt un atbalstīt labāko praksi, kā arī apmainīties ar to.

Īpaša uzmanība būtu jāpievērš jauniešu aktivitātēm (piemēram, vietējo mākslinieku darbībai un tautas sportam) un veidiem, kā viņu darbības veido ļoti kritisku un neatkarīgu domāšanu, kas ietekmē gan viņu ikdienas dzīvi, gan tautu attiecības.

Tādēļ ziņojumā ieteikts savlaicīgi apspriesties ar vietējiem dalībniekiem un pilsoniskās sabiedrības organizācijām un balstīties uz jau esošajām zināšanām un tīkliem, veicinot strukturētu dialogu. Papildus iepriekš minētajiem ieteikumiem ziņojumā ir atgādināts, ka ES darbības kultūras jomā starptautiskā līmenī būtu jāpadara redzamākas un labāk jāizplata.

Turklāt saikne ar ES globālo stratēģiju ziņojumā ir īpaši būtiska. Tā ir vairāk nekā nepieciešama, ja runa ir par starpkultūru un starpreliģiju dialogu. Stiprināt dialogu starp reliģiskajām kopienām ir būtiski, lai veicinātu savstarpēju izpratni nolūkā novērst un apkarot ekstrēmismu, radikalizāciju un atstumšanu. Uzsvars tiek likts uz apzināšanos, sapratni un toleranci attiecībā uz citām kultūrām, pamatojoties uz saistošu globālo ētiku, kuras pamatā ir universālas vērtības un savstarpēja cieņa, pārvarot kultūru šķēršļus (UNESCO).

Ziņojumā tiek prasīts ES cieši sadarboties ar visām tām valstīm, kurām ir tādi paši mērķi un vērtības un kuras ir gatavas rīkoties to atbalstam. Tas ir jo īpaši svarīgi, lai nodrošinātu likumīgas un stabilas ES rīcības koncepciju, kas ļautu ES tikt atzītai par „pasaules mēroga dalībnieci”.

INFORMĀCIJA PAR PIEŅEMŠANU ATBILDĪGAJĀ KOMITEJĀ

Pieņemšanas datums	30.5.2017
Galīgais balsojums	+: 62 -: 13 0: 4
Komitejas locekļi, kas bija klāt galīgajā balsošanā	Michèle Alliot-Marie, Nikos Androulakis, Petras Auštrevičius, Andrea Bocskor, Mario Borghezio, Victor Boștinăru, Klaus Buchner, James Carver, Fabio Massimo Castaldo, Nikolaos Chountis, Silvia Costa, Javier Couso Permuy, Andi Cristea, Arnaud Danjean, Angel Dzhambazki, Georgios Epitideios, Knut Fleckenstein, Anna Elzbieta Fotyga, Eugen Freund, Michael Gahler, María Teresa Giménez Barbat, Giorgos Grammatikakis, Iveta Grigule, Sandra Kalniete, Petra Kammerevert, Manolis Kefalogiannis, Janusz Korwin-Mikke, Eduard Kukan, Ilhan Kyuchyuk, Ryszard Antoni Legutko, Sabine Lösing, Ulrike Lunacek, Svetoslav Hristov Malinov, Andrejs Mamikins, David McAllister, Tamás Meszerics, Francisco José Millán Mon, Luigi Morgano, Javier Nart, Momchil Nekov, Pier Antonio Panzeri, Demetris Papadakis, Alojz Peterle, Tonino Picula, Kati Piri, Julia Pitera, Cristian Dan Preda, Jozo Radoš, Jordi Solé, Jaromír Štětina, Dubravka Šuica, Charles Tannock, Helga Trüpel, Miguel Urbán Crespo, Ivo Vajgl, Geoffrey Van Orden, Sabine Verheyen, Anders Primdahl Vistisen, Boris Zala, Bogdan Andrzej Zdrojewski, Krystyna Łybacka
Aizstājeji, kas bija klāt galīgajā balsošanā	Laima Liucija Andriekienė, Neena Gill, Marek Jurek, Antonio López-Istúriz White, Morten Løkkegaard, David Martin, Norica Nicolai, Soraya Post, Marietje Schaake, Jean-Luc Schaffhauser, Igor Šoltes, Bodil Valero, Marie-Christine Vergiat
Aizstājeji (200. panta 2. punkts), kas bija klāt galīgajā balsošanā	Ramona Nicole Mănescu, Josep-Maria Terricabras, Vladimir Urutchev, Jarosław Wałęsa, Flavio Zanonato

ATBILDĪGĀS KOMITEJAS GALĪGAIS BALSOJUMS PĒC SARAĶSTA

62	+
ALDE	Petras Auštrevičius, María Teresa Giménez Barbat, Iveta Grigule, Ilhan Kyuchyuk, Morten Løkkegaard, Javier Nart, Norica Nicolai, Jozo Radoš, Marietje Schaake, Ivo Vajgl
EFDD	Fabio Massimo Castaldo
PPE	Michèle Alliot-Marie, Laima Liucija Andrikienė, Andrea Bocskor, Arnaud Danjean, Michael Gahler, Sandra Kalniete, Manolis Kefalogiannis, Eduard Kukan, Antonio López-Istúriz White, Svetoslav Hristov Malinov, Ramona Nicole Mănescu, David McAllister, Francisco José Millán Mon, Alojz Peterle, Julia Pitera, Cristian Dan Preda, Jaromír Štětina, Dubravka Šuica, Vladimir Urutchev, Sabine Verheyen, Jarosław Wałęsa, Bogdan Andrzej Zdrojewski
S&D	Nikos Androulakis, Victor Boștinaru, Silvia Costa, Andi Cristea, Knut Fleckenstein, Eugen Freund, Neena Gill, Giorgos Grammatikakis, Petra Kammerevert, Krystyna Łybacka, Andrejs Mamikins, David Martin, Luigi Morgano, Momchil Nekov, Pier Antonio Panzeri, Demetris Papadakis, Tonino Picula, Kati Piri, Soraya Post, Boris Zala, Flavio Zanonato
Verts/ALE	Klaus Buchner, Ulrike Lunacek, Tamás Meszerics, Igor Šoltes, Jordi Solé, Josep-Maria Terricabras, Helga Trüpel, Bodil Valero

13	-
ECR	Angel Dzhambazki, Anna Elzbieta Fotyga, Marek Jurek, Ryszard Antoni Legutko, Charles Tannock, Geoffrey Van Orden, Anders Primdahl Vistisen
EFDD	James Carver
ENF	Mario Borghezio, Jean-Luc Schaffhauser
GUE/NGL	Nikolaos Chountis
NI	Georgios Epitideios, Janusz Korwin-Mikke

4	0
GUE/NGL	Javier Couso Permuy, Sabine Lösing, Miguel Urbán Crespo, Marie-Christine Vergiat

Izmantoto apzīmējumu skaidrojums:

+ : par

- : pret

0 : atturas